

Cestovné náhrady v súvislosti s vyslaním zamestnanca na výkon prác pri poskytovaní služieb – účinnosť od 30. 7. 2020

Zmeny vykonané v Zákonníku práce a v zákone o cestovných náhradách vyplývajú z transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 957/2018/EÚ z 28. júna 2018, ktorou sa mení smernica 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (ďalej len „smernica o vysielaní“).

Zmeny Zákonníka práce v súvislosti s náhradami cestovných výdavkov

1. priamo spočívajú v rozšírení tvrdého jadra o náhradu cestovných výdavkov, náhradu výdavkov za ubytovanie a stravné pri pracovnej ceste alebo pri ceste do obvyklého miesta výkonu práce na území Slovenskej republiky; uvedené sa uplatňuje výlučne na cestovné výdavky, stravné a ubytovacie výdavky, ktoré vynakladajú vyslaní zamestnanci vtedy, keď sa od nich požaduje, aby cestovali do svojho obvyklého miesta výkonu práce a zo svojho obvyklého miesta výkonu práce v členskom štáte, na územie ktorého boli vyslaní (na územie SR), alebo keď sú ich zamestnávateľom dočasne vyslaní z uvedeného obvyklého miesta výkonu práce na iné miesto výkonu práce. Na tento účel možno započítať aj náhradu cestovných výdavkov, náhradu výdavkov za ubytovanie a stravné alebo iné porovnateľné plnenie poskytnuté hosťujúcim zamestnávateľom podľa práva štátu, z ktorého je zamestnanec vyslaný na výkon práce pri poskytovaní služieb,
2. nepriamo v rozšírení tvrdého jadra o podmienky ubytovania zamestnancov, ktoré zamestnávateľ poskytuje zamestnancom, ktorí sú mimo svojho obvyklého miesta výkonu práce (v tomto prípade ide iba o kvalitu ubytovania).

V kontexte vyššie uvedeného

1. zamestnancovi vyslanému na územie SR patria vyššie uvedené náhrady len za podmienok, za ktorých by patrili zamestnancovi vykonávajúcemu prácu v SR, ktorý nie je na územie SR vyslaný,
2. platí zásada, že za tú istú skutočnosť sa nemá platiť dvakrát, t. j. ak náhrada alebo iné plnenie zamestnancovi poskytované podľa práva štátu vyslania zamestnancovi kryje výdavok na stravu, dopravu a ubytovanie, zamestnávateľ nie je povinný poskytovať na tú istú skutočnosť plnenie podľa práva SR.

S cieľom zabrániť dvojitému plateniu cestovných náhrad sa v **zákone o cestovných náhradách v § 6 ods. 1** ustanovilo pre zamestnanca vyslaného na územie iného členského štátu pravidlo, že náhrady podľa právneho predpisu iného členského štátu sa poskytnú len vtedy, ak sú výhodnejšie (napr. rozdielna výška, ďalšia náhrada). Zákon o cestovných náhradách upravuje okruh cestovných náhrad, ktoré zamestnávateľ musí pri vyslaní zamestnancovi na územie iného členského štátu poskytnúť

Ak právny predpis iného členského štátu ustanoví povinnosť (v rozsahu smernice 957/2018/EÚ) poskytovať cestovné náhrady podľa práva daného štátu (napr. pri vnútroštátnej pracovnej ceste v danom/inom členskom štáte), zamestnávateľ posúdi:

- či sa rozsah týchto náhrad kryje; ak sa tieto náhrady kryjú - napr. zamestnanec je v inom členskom štáte vyslaný na vnútroštátnu pracovnú cestu a mal by výdavky na dopravu/cestovný lístok, ubytovanie/cena hotela a stravné (napr. 20,- eur denne), t.j. takáto povinnosť vyplýva aj zo zákona o cestovných náhradách, zamestnávateľ nie je povinný ich platiť dvakrát; posudzovanie sa robí vždy v konkrétnom prípade, pretože v niektorých členských štátoch môže byť napr. poskytovanie stravného/dennej diéty súčasťou odmeňovania

alebo

- je zamestnávateľ povinný poskytnúť aj ďalšie cestovné náhrady – na tie sa pravidlo v § 6 ods. 1 zákona o cestovných náhradách nevzťahuje